

Muzeologija

- ni samo veda o muzejih
- srce muzejev so predmeti
- pod pojem muzej spadajo tudi galerije (likovna umetnost, slikarstvo, kiparstvo)
- muzeologija se ukvarja s kulturno dediščino
 - o premična kult.dediščina → predmeti
 - o nepremična kult.dediščina → stavbe
 - o kulturno dediščino je potrebno varovati

Zgodovina muzejev

- prva muzej predstavlja posamezne zbirke → že od prazgodovine dalje
- nastanejo zaradi želje po iskanju, zbiranju, hranjenju stvari
- zbirajo kosti, lobanje, školjke (plačilno sredstvo), rastline
- predmete hranijo na posebnem mestu in jih prenašajo na naslednje generacije
- začetki muzejev v antični Grčiji
 - o muzeon – mesto, ki je pod varstvom muz
 - o tesaurus – bogastvo, so ene najbogatejših zbirk, tezavriranje
 - o Platonova Akademija in Aristotelov Licej → muzeona s knjižnico, ki je bila zelo pomembna
 - o Aleksandrija – muzeon → največji na svetu (Kolomej, 3.stoletje prnšt)
- v času helenizma zbirke kipov bogovom in boginjam
- grški kult muz l.189 prnšt se prenese v Rim
- tja prepeljejo bronaste, zlate, srebrne, marmorne kipe
 - o Pulvius (Pulvij) zgradi tempelj, kjer razstavi kipe (vojni plen) in jih posveti → zgled za ostale zbirke (predvsem privatne, ki so bile v lasti meščanov, prinesejo spominke iz drugih ekspedicij)
 - o nekatere zbirke postajajo odprte za javnost
- v srednjem veku vlogo Akademij prevzamejo samostani in samostanske knjižnice
 - o manj posluha za izročila preteklosti
 - o prevajajo in hranijo antične spise, dodajajo tudi sodobnike
 - o samostani so centri kulture s svojimi skriptoriji
 - o pomembni so tudi cerkveni objekti, v katerih se nahajajo umetniški predmeti – relikvije, ki imajo umetniško in »versko« vrednost
 - o cerkveni zakladi imajo tudi trgovsko vrednost, jih zastavljajo in prodajajo, s tem denarjem nastajajo tudi nove cerkve
 - o cehi → hranijo pokale, pečate, posodo, skrinjice, ki jih v kriznih situacijah prodajajo
 - o današnji muzeji hranijo ostanke ostankov, saj se je mnogo predmetov uničilo z ukinjanjem samostanov, v vojnah
 - o mestne orožarne → topovi, orožje, skladišča (pri nas pomemben Ptuj)
- humanizem v Italiji postavi pojem zbirke na njeno mesto
 - o na dvoriščih premožnih Italijanov najdemo pomembne zbirke antičnih kipov, portretov, slik, znanstvenih predmetov
 - o predmeti odkrivajo kulturo in izobrazbo zbiralca, pomembne so knjižnice
 - o posebnosti so eksotične živali, predmeti iz potovanj
 - naturalija – naravne stvari, antiqvitates – starine

- o bistven pogoj za zbiranje so dovolj velika sredstva, interes, načrt zbiranja
- o pomembne zbirke nastajajo povsod v Evropi
- o pomembnejši zbiralci
 - Medičejci, Dorija v Genovi, toskanski vojvoda Franc I., kardinal Grimani (v 16.stoletju podari državi muzejsko zbirko), v Rimu se ohranjajo papeške stvari
- o v 16.stoletju se pojavi prvo delo, ki daje navodila za urejanje zbirk, napiše ga Quicheberg → munchenski dvor
- o za ohranjanje starin se izkažejo pomembni Habsburžani, Rudolf II. v Pragi, Avgust II. na Bavarskem in Saškem
- o najbogatejša dežela privatnih zbirk je Anglija – Ashmod – Oxford
- o v Franciji je bilo leta 1661 odkupljenih 220 000 zbirk, l.1673 v Parizu odprta prva razstava v sedanjem pomenu besede (Salon des Artistes)
- o na Slovenskem je pomemben Martin Sluga, ki je svojo zbirko podaril muzejem
- o v Franciji se začnejo zavedati bogastva privatnih zbirk
- o odprtost zbirk zahtevajo enciklopedisti (Diderot) → Louvre odprt l.1792/3
- o znanost in vedenje naj bi se razširilo med vse ljudi, ko bi umetnost postala dostopna, naj bi prispevala k moralni vzgoji ljudi → ideja francoske revolucije
- o v Prusiji kralj odpre zbirko, v Rimu je odprt Kvirinal, v Avstriji pa so odprte slikarske zbirke
- o v tistem času so umetniki in kustosi zaman nasprotovali, da bo javnost motila tiho opazovanje umetnin
 - prošnjam za obisk muzeja je bilo ugodeno, skupaj so izdali le 10 vstopnic, lahko so ostali samo 3 ure, a so si morali ogledati celotno zbirko
- prve muzejske zbirke so bile »zmedene«, razstavljali so vse, kar so imeli → 18.stoletje; v 18.stoletju pojav dveh smeri
 - o angleške, ki zagovarja študijski, znanstveni princip muzejev
 - o francoska, ki poudarja estetska merila
- 19.stoletje je rojstno leto muzejev
 - o ti postanejo institucija, ki je ustanovljena s strani države
 - o v Habsburški monarhiji
 - Gradec (1811), Praga (1818-1820), Kranjski deželni muzej (1821), Innsbruck (1823)
 - o nastanek je pogojen z:
 - vplivi romantičnega gibanja
 - vplivi narodnega gibanja
 - zanimanjem za zgodovino, odraža se v narodnih in domovinskih muzejih
 - o naloga muzejev (Schmidburg – KDM)
 - nacionalno slovstvo in ustvarjalnost
 - vse, kar je ustvarila narava
 - o zbirke razstavljene glede na namembnost
 - predmeti za glasbo, medicino,...
- koristna pravila ob obisku muzeja ob koncu 19.stoletja
 - o izogibaj se tega, da vidiš preveč
 - o kaj hočeš videti → selekcija
 - o vzemi beležnico, pogovarjaj se z drugimi
 - o muzej obišči večkrat

- o ustvari si prvotno zbirko
- o muzeji kot mesto mrzlega, smrtne tišine

Razvoj muzejstva na Slovenskem

- razvoj poteka podobno kot drugod po Evropi
- zbirke so obstajale na gradovih in pri bogatih meščanih
- za čas pred 17.stoletjem je malo raziskav
- na področju raziskovanja inventarja pomemben M.Štuhec (17. in 18. stoletje),
- J.Horvat
 - o za 17.stoletje → katalog za razstavo o življenju v 17. stoletju za bogatejše sloje)
 - o gre predvsem za slike → zbirke do 150 slik, raziskave ikonografije, značilnosti portretov bogatejših družin, portreti cesarjev, upodobitve tihožitij (novost v 17.stoletju), bitke
- v 17. stoletju pomemben J.V.Valvasor, ki s svojo zbirko prednjači (barok)
 - o živi na gradu Bogenšperk, tam med drugim nastane tudi Slava vojvodine Kranjske
 - o zaradi finančnih težav je Valvasor svojo zbirko prodal, grafično zbirko je kupil škof v Zagrebu
 - o zbirka Valvasorja
 - 1000 zvezkov
 - bogata knjižnica (kartografska, zgodovinske, zemljepisne tematike, grafični listi, ki jih tematsko uredi v 18 zvezkov, potopisi, matematika, umetniški listi, duhovna literatura)
 - lesorezi, bakrorezi, risbe, ki jih nariše okrog 400 mojstrov iz cele Evrope
 - vsebina:
 - podobe svetnikov, puščavnikov, topografija, narava, portreti, lov in ribolov, motivi iz Sv. Pisma, noše, grbi, bitke → vsebino upodablajo predvsem nemški in nizozemski umetniki, 2000 grbov pomembnih družin
 - zbirka matematičnih in kartografskih elementov → zbirka se porazgubi, za Valvasorja je zbirka pomembna, ker potuje in popisuje deželo Kranjsko
 - zbira tudi rudnine in kamenine, o katerih v svoji zbirki tudi poroča
 - rimski ostanki v Trebnjem → medeninasta sponka in oljenka; novce mu podarjajo kmetje (v bližini Vranskega 1000 novcev; Drnovo)
- podobne zbirke obstajajo tudi na drugih gradovih → zbirke orožja, slik, drugih dragocenosti
- zapuščinski inventarji so kot zgodovinski vir pomembni zato, ker podajo vpogled v imetje
 - o popisovali so ga komisarji
 - o začnejo z nepremičninami, denarjem, zlatnino, srebrnino, ogledali, slikami, listinami, tapiserijami, knjigami, preprogami, oblekami, orožjem, posteljnino, platnom, predivom, posodjem, kuhinjsko opremo, stanje v hlevu, živali, orodja...
- druga polovica 18.stoletja
 - o zbirke nastajajo in naraščajo
 - o knjižnica barona Smlednika, Valentina Vodnika, Franc Anton Breckerfeld
 - o zbiratelj Balthazar Haquiet

- zdravnik, pride v Idrijo, 32 del s področja medicine, veterine, botanike, geologije, imamo tudi njegov herbarij v Prirodoslovnem muzeju Slovenije; v Ljubljani ima tudi anatomski muzej
 - o zbiratelj Karel Zois (brat Žige)
 - herbarij z 2100 rastlinami, v gradu Brdo zasadi prvi botanični vrt na Slovenskem
 - o zbiratelj Žiga Zois
 - večč podjetnik, bil je mineralog (500 primerkov), imel eno najpomembnejših zbirk (Prirodoslovnemu muzeju Slovenije razstavlja izbor), svojo zbirko je predstavljal strokovnjakom, ki so bili večinoma tujci
 - o zbiratelj J.K. Erberg
 - graščak na graščini Dol pri Ljubljani, imel knjižnico s 6000 enotami, numizmatično zbirko, prav tako slike tujih slikarjev, orodje, orožje, grbe, pečate, napise, nagačene živali, portrete pomembnih Kranjcev, herbarij
 - na dan imel tudi po 80 obiskovalcev
- obdobje romantike v 19.stoletju je bilo obdobje zavedanja naroda → nastanek domovinskih muzejev, na kar je mislil že Ž.Zois
 - o bal se je razprodaje svoje zbirke, l.1819 napiše predlog za ustanovitev muzeja Ilirije
 - o 4.julija 1821 na predlog škofa Gneberja potrdijo, da Kranjska ustanovi svoj muzej, dokončna potrditev 15.oktobra 1821 s strani kranjskih deželnih stanov → ustanovitev Kranjskega deželnega muzeja
 - o muzej Kranjske naj bi sledil muzeju iz južne Štajerske, ki je bil ustanovljen deset let prej, in sicer v Gradcu
 - o sledi zbiranje grbov, pečatov, listov, nagrobnikov, osnovala naj bi se galerija vseh pomembnih mož v deželi, prav tako etnografski oddelek (ljudske pripovedi, kultura, noše)
 - o statistični popisi krajev, izdelkov obrti, industrijskih izdelkov
 - o l.1826 Franc I. odloči, da se ustanova imenuje Deželni muzej
 - o prostore ima najprej v prostorih kmetijske družbe, kasneje v liceju (današnja tržnica), prvič razstavljeno l.1831
 - o zbirke l.1831
 - zbirka Zoisovih mineralov – odkupi jo vlada in jo podari muzeju
 - zbirka školjk
 - starine ljubljanskega župana
 - slovstvo
 - etnografija Južne Amerike
 - o prva muzealca sta bila ravnatelj in kustos
- pomen domovinskih muzejev v 19.stoletju
 - o zbiranje predmetov
 - o središče znanstvenega dela, danes tudi drugi institucije
 - o 1839 ustanovitev muzejskega društva (drugo po nastanku)
 - o 1843 ustanovitev historičnega društva
 - o v muzejih se razvija tudi knjižnica, dedič je knjižnica Narodnega muzeja (1895 licej zaradi potresa porušijo)

- muzej se sooča s prostorskimi težavami (licej je premajhen, ukrepa kustos Karel Dežman, ki je dejaven v politiki, ukvarja se z naravoslovjem in arheologijo, lobira za muzejsko stavbo na Prešernovi 20)
- l.1881 sklep o gradnji nove muzejske stavbe (Kranjski deželni zbor)
- l.1882 cesar Franc Jožef dovoli, da se muzej v čast prestolonaslednika preimenuje v Kranjski deželni muzej - Rudolfinum
- 14.6.1883 Franc Jožef položi temeljni kamen muzeja, decembra 1888 deželni glavar Jožef Pokljukar slovesno odpre
- na Štajerskem
 - o bogata arheološka najdišča na Ptuju in Gradcu
 - o najpomembnejša odkritja se nahajajo na Dunaju v dvornem muzeju
 - o l.1882 muzej v Celju
 - o l.1893 muzej na Ptuju (najprej deluje muzejsko društvo, zasluge ima Perk, po katerem se muzej tudi imenuje → Perkov muzej), sprva je stacioniran v samostanu, po drugi svetovni vojni dobijo še grad in zapuščino rodbine Herberstein
 - o l.1893 v domači hiši odpre muzej Sadnikar, Kamnik
 - o l.1896 muzej odpre lavantinsko škofijsko društvo v Mariboru
 - o l.1902 v Mariboru, muzejsko društvo pod nemškim vodstvom, leto kasneje zgodovinsko društvo pod slovenskim vodstvom
 - o l.1903 muzejsko društvo odpre svoj muzej v Mariboru, l.1909 pa zgodovinsko društvo
 - o obe društvi združita muzeja l.1921, l.1924 vsi muzeji skupaj
 - o po vojni je dr. Franjo Baš prvi direktor vseh združenih delov, je tudi prvi predavatelj muzeologije
- področje, ki sodi pod Beneško republiko
 - o po njenem padcu in Napoleonovi dobi je Istra priključena Avstriji, s tem tudi pridobi antične zbirke
 - o v 60.letih 19.stoletja pospešeno zbiranje gradiva
 - o l.1910 muzej, katerega povod je prva istrska pokrajinska razstava
 - o l.1861 historični muzej v Gorici
- poseben deželni muzej na Koroškem, v Prekmurju Sombotel
- l.1898 v Ljubljani nastane Šolski muzej s posebno zbirko, dedič je Slovenski šolski muzej
- med l.1821 in 1918 muzeji nastajajo iz zavzetosti za lokalno, teritorialno zgodovino, iz bojazni po razprodaji zbirk
- med l.1918 in l.1941 (drugo obdobje razvoja muzejev)
 - o spremembe zaradi političnega razvoja
 - o takrat tudi ime Narodni muzej (1921)
 - o svojo nalogo opravlja samo delno, zaradi sprememb meje deluje kot osrednji muzej
 - o po vojni ga vodi Josip Mal
 - pridobi velik fond gradiva pri izseljenih plemiških družinah, ki so se izselile zaradi nenaklonjene politike v svoje gradove v tuje države
 - pohištvo, stanovanjsko opremo ponudijo v odkup na dražbah
 - vodja Mal odkupi etnografsko zbirko Grebenko
 - v tem času se že pojavi pomanjkanje prostora, ki je še danes problem
 - o muzej na Ptuju, v Mariboru bogatita svoje zbirke

- o ustanovitev Narodne galerije v Ljubljani, za ustanovitev si prizadeva R. Jakopič, ki l. 1908 postavi južni paviljon (galerija v Tivoliju), uničen zaradi proge
- o l. 1918 začne Narodna galerija delovati kot društvo
- o l. 1933 Narodna galerija postane institucija → vključuje vseslovenski program, sem se začno zbirati stvari iz vsega slovenskega prostora
- o od Narodnega muzeja se odcepi Slovenski etnografski muzej, ki ostane v isti stavbi (1923)
- o l. 1935 ustanovitev Mestnega muzeja, ob odprtju dve leti kasneje razstavlja stanovanjsko kulturo na Slovenskem, do sredine 70. let; nato se posveti mestni zgodovini, priprava stalne razstave
- o l. 1939 ustanovljen Loški muzej v Škofji Loki
- o l. 1927 ustanovljen prvi Slovenski pokrajinski muzej, ki se združi z mariborskim
- o l. 1935 nastanek Sokličevega muzeja, ko mestni župnik v Slovenj Gradcu odpre zasebno zbirko
- tretje obdobje po l. 1941
 - o število muzejev se zelo poveča
 - o l. 1944 se iz Narodnega muzeja odcepi Prirodoslovni muzej, ki ostane v isti stavbi, sredi 90. let položijo temeljni kamen pri ZOO
 - o l. 1948 ustanovljena Moderna galerija, ki se želi razdeliti v dve ločeni ustanovi, in sicer moderno umetnost (20. stoletje) in sodobna umetnost
 - o l. 1948 v Cekinovem gradu nastane Muzej ljudske revolucije Slovenije, kasnejši Muzej novejšje zgodovine Slovenije; je izhodišče za zbirke ljudske revolucije, nove osvoboditve naroda
 - ni zastavljen objektivno, odgovor na to razstavo je katalog Temna stran meseca
 - o l. 1951 ustanovljen Tehnični muzej Slovenije
 - prvi direktor je Franjo Baš
 - prostori v muzeju Bistra
 - zbirka avtomobilov (Tito), ogromno materiala
 - o v 50. letih
 - Slovenski gledališki in filmski muzej, ki se ločita
 - Pomorski muzej v Piranu
 - Posavski muzej v Brežicah, Goriški v NG, Dolenjski v Novem mestu, Belokranjski v Metliki, Mestni v Idriji, Pokrajinski v Murski soboti
 - o 60. leta
 - Arhitekturni muzej, ki deluje v Gradu Fužine
 - galerijske ustanove
 - v Mariboru Umetnostna galerija
 - Slovenj Gradec, Kostanjevica na Krki, Koper, Piran
- po letu 1991
 - o spremembe imena
 - Muzej ljudske revolucije spremeni ime v Muzej novejšje zgodovine → morajo razširiti področje svojega delovanja, saj se ne ukvarjajo samo s politiko, ampak razširijo zanimanje → kompleksnost
 - Narodni muzej se l. 1997 preimenuje v Narodni muzej Slovenije
 - o 20.10.2000 državna uredba, ki vzpostavlja muzejsko mrežo v Sloveniji, za gradivo v depojih – javna služba na področju varstva premične kulturne dediščine

- muzeji so odgovorni za material v muzejih + odgovorni so tudi za material na terenu → to pomeni skrb za varstvo kulturne dediščine, zavedanje in ohranjanje kulture
- načrtuje se register javne premične dediščine
- o nastajajo tudi novi, privatni muzeji → skušajo se vključiti v mrežo
- o depoji → za muzej izbrani zato, da preživijo (vsak stol ima svojo zgodbo), rešitev je na Metelkovi, kjer etnografi dobijo upravno palačo, Narodni muzej Slovenije bo tam imel depoje in eno stalno zbirko

Vrste muzejev

- glede na teritorij
 - o osrednji – nacionalni; pokrajinski; mestni = krajevni; muzejske zbirke
- glede na doseg zbirke
 - o kompleksni (pokrajinski, narodni, različna področja znanosti na enem prostoru)
 - o specialni (ki se posvečajo gradivu določene vrste – tehnični, šolski...)

Muzeologija

- stroka, ki se ukvarja z muzejskimi predmeti, ki so srce muzeja
- ponekod je priznana kot samostojna znanstvena veda, definicija odvisna tudi od tega
- Marojević: predmet muzeologije je raziskovanje muzejske dejavnosti s ciljem zaščite in interpretacije kulturne in naravne dediščine v najširšem pomenu te besede in brez časovnih omejitev
- muzeografija → ožje področje, ki je vključeno v sfero muzeologije kot preučevanje prakse, ki nudi niz praktičnih tehničnih sestavin za mnogovrstno dejavnost muzejev
- ICOM
 - o deluje v okvirju Unesca
 - o v okviru ICOMA delujejo različni komiteji (25)
 - o javno funkcioniranje, stiki z javnostjo
 - o tehnična dediščina
 - o uporabna umetnost
 - o konzervacije
 - o kostumizacije
 - o steklo
- muzeološka glasila
 - o začnejo izhajati v 19.stoletju in začetku 20.stoletja
 - o Museum
 - o Museum Journal
 - o Informatica muzeologica
 - o Argo (1962 dalje)
- Zbymek Stransky
 - o muzealija → predmeti, ki je izdvojen iz svoje prvotne resničnosti (okolja) in prenesen v novo muzejsko resničnost, da bi v njej postal dokument resničnosti, iz katere je bil izdvojen
 - o sodobni muzeji se ukvarjajo z zgodbami → okrog predmeta hočejo ugotoviti njegovo življenjsko zgodbo
 - o muzealnost → značilnost posameznih predmetov, zaradi katere so ti predmeti prišli v muzej in postali muzejski predmeti

- discipline, s pomočjo katere muzeologija deluje
 - o arheologija, (umetnostna) zgodovina, etnologija
- interdisciplinarno delo muzeologije
 - o večina znanstvenega značaja muzeologije ne upoštevajo, kljub znanstvenim metodam, ki jih uporabljajo
 - o muzejske dejavnosti ne moremo opravljati samo zdravo razumsko in z izkušnjami
→ potrebujemo metode in način dela muzeologije in študij le te
- po Benišu je muzeologija kompleksen sistem, ki uporablja lasten sistem metod in zaključkov
- Schreiner
 - o raziskuje teorijo o metodah muzeološkega dela → razvije metodo dela v muzejih
 - o v muzejih je ponaredkov zelo malo, izdelujejo jih predvsem strokovnjaki
 - o muzeji si prizadevajo za pridobitev originalov
 - o ukvarjajo se s pridobivanjem in hranjenjem originalov, razstavami, stiki z javnostjo, interdisciplinarnem sodelovanjem, odnosom med muzeji in arhivistiko, bibliotekarstvom, informacijsko dejavnostjo
 - o velika pozornost je namenjena študiju predmetov, razstavljanje muzejskih predmetov → skušajo slediti tehničnim, muzeografskem napredku
- Marojević
 - o bistvo muzeologije je v okviru informacijske znanosti
 - o usmerja se k kulturnim informacijam → banke podatkov o kulturni dediščini
- Reinweildova akademija v Amsterdamu
 - o šola za študij muzeologije
 - o najvidnejši predstavnik je P. van Mensch, po katerem je bistvo muzeologije zaščita (konzerviranje, restavriranje, dokumentiranje), raziskovanje, komunikacija (razstavljanje, informacija, izobraževanje)
 - o splošna muzeologija
 - ukvarja se s principi zaščite, raziskovanja in komuniciranjem dediščine človeštva
 - o zgodovinska muzeologija
 - o teoretska muzeologija
 - postavlja filozofski temelj in povezuje muzeologijo s epistemološkimi pogledi
 - o specialna muzeologija
 - povezuje splošno muzeologijo s posameznimi disciplinami, usmerjenimi k raziskovanju materialnih dokazov dediščine človeštva (zgodovine umetnosti, antropologijo...)
 - o uporabna muzeologija
 - ukvarja se s praktičnimi implikacijami muzeoloških principov ob pomoči velikega števila pomožnih znanosti
 - ta muzeologija se deli na tri primarne muzeološke funkcije
 - zaščita
 - raziskovanje
 - komunikacija
 - o vizija prihodnosti je v tem, da bi se morala dejavnost razširiti
 - prvo na šolo, kjer bi se uveljavil način razmišljanja heritologije → veda o kulturni dediščini

- predmete hranimo zaradi spoštovanja časa in njihovega pomena, gre za kolektivno identiteto

Predmeti

- S. Pearce
 - o predmeti so srce muzeja
 - o muzeji hranijo in zbirajo predmete iz vseh časovnih obdobij (pri nas najstarejše obdobje paleozoik)
 - o te predmete urejajo po zbirkah, ki so odvisne od tematike muzeja
 - o zbirke kot osnova, na kateri temelji muzej, so predmet raziskovanja
 - o 5% predmetov razstavljenih, 95% pa jih hranijo v depojih
 - o večinoma so predmeti leseni, zato morajo biti depoji posebej prilagojeni
 - o zbirke predstavljajo predmeti, ki so jih ustvarili ljudje in izražajo človeško naravo, lastnosti nekega predmeta
 - zunanja realnost predmeta → poslužujemo se analitičnih postopkov in interpretacije, s tem lahko spoznamo mesto predmeta v človeški družbi
 - o ob vsakem predmetu se moramo vprašati kdo, kaj, kdaj, kje, zakaj
 - o študiranje predmetov poteka na štirih stopnjah
 - zgodovina predmeta
 - okolje, v katerem je predmet deloval
 - gradivo, iz katerega je narejen
 - pomen
 - o tipologija predmeta je subjektiven proces kustosa, potrebno je iskanje podobnosti med predmeti
 - o zgodovina predmeta se deli na
 - lastno zgodovina predmeta, o izdelovalcu, okolju
 - zgodovino, ki jo ima predmet v muzeju
- interpretacije se skozi čas spreminjajo, pogojene z intenzivnostjo opravljenih raziskav, želeno je avtentičnost s prvotnim okoljem

Inventarizacija

- prevzemni list = akcesijska knjiga
 - o prvi stik predmeta z muzejem
 - o vpis, da je predmet prišel v muzej
 - o ime predmeta, čas nastanka, način (arheološka izkopavanja, darilo, nakup), datum prihoda v muzej
- inventarna knjiga
 - o postopek vnosa je predpisan
 - o mora biti trdno vezana, črnilo, tuš, popraviljanje je nedopustno, poseben papir, podpisi o popravkih
 - o predmet ima inventarno število, ime avtorja, naziv predmeta, opis (material, mere, tehnika izdelave), izvor, las, način pridobitve predmeta, cena, opis stanja predmeta, vrednost, prostor v depoju, datum vpisa, podpis kustosa
- strokovna kartoteka
 - o se stalno dopolnjuje

- fototeka
 - o fotografije posameznih predmetov → starejši način
 - o danes računalniška obdelava → vzpostavitev različnih programov, dokumentacij
 - numiz – numizmatika, slovenski program
 - arheo – arheološko gradivo
 - fundus – program Narodnega muzeja
 - opremljen z različnimi šifranti
 - zbirke, ime predmetov, avtor (šifranti), delavnica, imenski sklop(dom, cerkev), kraj nastanka predmeta, obdobje nastanka, leto nastanka, lastništva, depoj(v katerem je hranjen), vir od katerega smo predmet dobili/kupili, ohranjenost, cena, datum akcesije, vnosa, ime kustos, tehnika izdelave, stare inventarne številke (zaradi predmetov, ki iz muzeja odidejo, novo označevanje), dimenzije predmeta, napisi na predmetih (signatura na slikah), provenienca (kupljen v antikvariatu, uporabljan na x gradu, med vojno ukraden), naročnik, uporabnik, vprašanje motiva, material predmeta, obdelava predmeta, literatura, opombe
 - Program - Mestni muzej
 - aktiven na področju dokumentiranja: številka,zbirka, obdobje, datacija,..., muzeološki kontekst
 - Indoc – podatki o premični kulturni dediščini
- Icom 98 – načelo muzejev
 - o odprta ustanova, ni pridobitna, stalna ustanova v službi družbe in njenega razvoja, le v imenu preučevanja pridobiva informacije o človeškem življenju, te informacije posreduje in jih razstavlja
 - o pri obdelavi podatkov morajo muzeji upoštevati etnično načelo
 - o spoštovanje resničnih podatkov
 - o prednost pred lastnimi interesi ima muzej (kustos ne sme biti zbiralec)

Depoji

- hranjenje predmetov v depojih je prva naloga muzeja
- pri njihovi ureditvi je prvo načelo varnost predmetov (mehanska, klimatska varnost, tatvine) in preglednost nad shranjenimi predmeti (dokumentacija)
- depoje je potrebno imeti v primerni temperaturi in vlagi glede na predmet
- študijski depoji – preučevanje predmetov s strani strokovnjakov
- ogledni depoji – gre za neke vrste razstave, vpogled v množico predmetov z minimalnim številom podatkov
- delo strokovnjakov konzervatorjev, restavratorjev se povezuje z naravoslovnimi znanostmi, katerih izsledke je pri takem delu potrebno upoštevati
- konzerviranje → predmet se ohrani v obliki, v kateri je v muzej prišel
- restavriranje → obnova, popravilo predmeta, ki je v muzej prišel
- vlažnost v depojih je 50%, temperatura 18°C

Odnos med muzeologijo in znanstvenimi disciplinami, ki se ukvarjajo s kulturno dediščino

- arheologija

- o svoje gradivo najde v zemlji, razvije svoje metode (posveča se antiki, sr.veku)
- etnologija oz. kulturna antropologija
 - o posveča se razvoju kulture
- zgodovina
 - o razvoj človeške družbe v preteklosti
- zgodovina umetnosti
 - o umetniška dela
- vsaka izmed njih ima svoje metode, ukvarjajo se s predmeti, ki v preteklosti obkrožajo ljudi, vendar je pozornost teh ved usmerjena v druge stvari, ne v predmete
- sporočilnost → temeljne znanstvene discipline se s tem ne ukvarjajo
- predmet je vez med muzeologijo in vedami
 - o muzeologija razširja svoj interes iz predmeta na dogajanje v prostor, raziskuje sporočila, ki jih muzejski predmeti prenašajo
- arheologija&muzeologija
 - o arheologijo zanima predmet v času nastanka, muzeologija pa se ukvarja z zgodbo predmeta (od nastanka do danes), v prvotnem in muzejskem okolju
- povezava zgodovine in muzeologije se vrši na nivoju muzejskih razstav
 - o uvajajo nas v predmete, ki so živeli drugačno življenje od našega in nas z njim seznanijo
 - o predpogoj za vsako razstavo je predmet
 - o pri razstavi gre za interpretacijo časa, v katerem je predmet živel, muzejski predmeti samega sebe ne morejo razložiti, to je naloga muzejskih razstav
 - o napaka, ki se lahko pojavi, je to, da k predmetu usmerjene razstave brez interpretacije obiskovalcu ne povedo nič
 - o naloga je torej postaviti muzejske predmete v kontekst, jim dati zgodbo in predstaviti idejo tistega časa
 - o to se dosega na različne načine, v 20.stoletju novosti
 - prelomnica v muzejski literaturi → Mestnem muzeju v Varšavi (zavedajo se smiselne razporeditve, v vsaki dvorani temeljni predmet – akcent, v razstavo vpeljejo barve za razbijanje monotonosti)
 - v 60.letih v razstave uvajajo makete in rekonstrukcije
 - l.1977 Rivier govori o novih konceptih muzej – interdisciplinarni način dela
 - dopolnilno gradivo – muzeografska pomagala, ki so povezana z razvojem tehnike (avdiovizualna tehnika, računalniška tehnika)
 - l.1976 razstava v Biselshemu(?), ki je bila nagrajena za nov pristop
 - razstava bo pripovedovala zgodbo
 - predmeti iz privatnega življenja, politična, gospodarska umetnost
 - o nosijo vrednote časa
 - o rekonstrukcije
 - o nestandardna razporeditev
 - fevdalizem
 - o panoji v muzejih so zapičeni v zemljo (razstavni eksponat, ki izraža pomembnost zemlje v srednjem veku – šokiranje prebivalstva)
 - o na njej razstavljajo tudi orodje, kljub temu da je po vsej verjetnosti razpadlo, ker je bilo iz lesa
 - pokrovitelj razstave je bil Opel

- razstava v Štreyerju z naslovom Delo, Človek, Stroj
 - dobi mesto v tovarni, razstavlja predhodnike industrijske družbe, danes to večkrat izvajajo v tekstilstvu
 - obiskovalec naj vsebino razstave določi s svojimi čutili, nekakšno gledališče za obiskovalce
 - hočejo predstaviti način dela in življenja ljudi v tistem času
 - razstava je razdeljena na štiri dele
 - potrebna je jasnost in preglednost tem; simboli: vedno več svetlobe, ko se približujemo sedanjosti
 - parni stroj → ob njem človek sestavljen iz samih kovinskih predmetov, prikaz družbe v tistem času (temna tovarna: svetlemu razkošju lastnika tovarne)
 - tekoči trak → ljudi sploh ni, glasba...
 - doba elektrike → predstavljen Hitler, zvok vojne
 - računalniki, roboti, potrošniška mrzlica...
 - neposredno doživetje preteklosti in dediščine
- muzeji sodijo v faraonski kompleks človeštva → zbirajo vse, kar je iz preteklosti, stvar je potrebno razstaviti tako, da zadostimo načelu komunikacije
- delitev muzejev na
 - hladen medij → spodbuja sodelovanje, komunikacijo
 - vroč medij → daje informacije, malo sodelovanja (primer Victoria and Albert Museum)
 - komunikativni medij → spodbuja k sodelovanju
- muzejske postavitve morajo zagotoviti
 - estetsko zadovoljitev v muzejih in galerijah
 - premišljena postavitev omejenega števila predmetov, predstavitev predmetov
 - romantična zadovoljitev
 - predmeti morajo biti razstavljeni tako, da jih lahko začutimo v družbi
 - intelektualna zadovoljitev
 - obiskovalca vodi od ene hipoteze do zaključka
- razstave delimo na
 - kolekcijske razstave → najstarejše, razstavljeno po panogah in skupinah; hranjene so v vitrinah z listki in osnovnimi podatki; steklo, keramike → ni interpretacije
 - značilen Victoria and Albert Museum v Veliki Britaniji
 - ambientalne razstave
 - ansambelske postavitve → v gradovih (ohranijo svojo prvotno opremo)
 - Ptujski grad
 - rekonstrukcijske postavitve → zbiranje gradiva in rekonstrukcija, sožitje časovno sorodnih predmetov, ki ga uredimo tako kot mislimo, da so ga uporabljali v času nastanka
- pravica predmeta samega
 - obstajati za vedno
 - muzeji so njihovi začasni varuhi
 - razstavljeni morajo biti tako, da so razumljivi in nenadomestljivi

- o potrebno jih je vključiti v čas, v katerem so živeli
- o so lahko nadomestki za resničnost ali pa nova resničnost (različna mnenja)
 - predmeti morajo biti v soodvisnosti z drugimi predmeti, morajo biti informacija in interpretacija
- o muzejski predmet zgodovino približa
- o W.Benjamin
 - avtentičnost je zgodovinsko pričevanje, ne pa estetika
 - šok, ki ga doživimo pri opazovanju predmeta nam omogoča, da intenzivneje zaznamo predmet kot preteklost
 - na avtentičnost predmeta se nanaša aura, šok spoznanja priporoča za nova vedenja
- o P. van Mensch
 - subjektivna povezava z intelektualnim kontekstom, v katerem je predmet
 - subjektivnost pri presojanju predmeta
 - avtentičnost je subjektivnost
 - predmet predstavljajo tudi zgodovinska zaznavanja zbiralcev in razstavljalcev (različna vloga in interpretacije skozi čas)
- naloga muzeja
 - o predmet – ideja – zgodba – sporočilo
 - o ideja
 - ob njej si je treba zagotoviti zgodbo, predmet je osrednji element, s pomočjo katerega predpostavimo idejo, kontekst in pomen časa, v katerem je živel → interpretacija
 - o okolje predmeta
 - velik razmislek
 - v skladu z njegovim pomenom
 - obiskovalci zahtevajo intenzivno sodelovanje – presoja avtorja razstave
 - avtorjeve ideje ni vedno mogoče realizirati (finančne, prostorske težave)

Stalna razstava

- najpomembnejša predstavitev
- legitimizacija muzeja in predstavitev zbirke, dela, interdisciplinarnosti
- razstava traja nekaj časa (5-10 let), čas stalnih razstav se zdaj zmanjšuje
 - o odraz zbranih fondov, predmetov
- v njej so večinoma tudi teme, ki so že znane, raziskane (muzej ima zadostno količino muzejskih predmetov)
- na teh razstavah večinoma predstavljajo gradivo muzeja, ki ima razstavo
- ekipa strokovnjakov že od vsega začetka sodeluje pri pripravi razstave
 - o delo na nivoju sinopsisa (kustosi pripravijo idejo za razstave)
 - o faza sceniranja – priprava, oblikovanje razstave, določanje znanstvenih form, formuliranje celotne zgodbe razstave, določanje kulturnih podatkov, določitev pomagala, ki bodo pripomogla k razumevanju
 - o oblikovalec razstave določi, na kakšen način bodo muzejsko zgodbo prenesli v prostor – to so včasih večinoma opravljali arhitekti, sedaj to ljudje iz gledališča, scenografi
 - o načrti se lahko narišejo na papir, lahko pa se tudi naredi 3D maketa
 - o potreben je tesen, intenziven odnos med pripravljalcem razstave in kustosi, konzervatorji, restavratorji, muzejskimi pedagogi, komunikatorji, animatorji
 - o s končno fazo se morajo strinjati strokovnjaki

- o stalna razstava mora imeti idejo v slojevitih sporočilih, estetskem in logičnem oblikovanju (ne sme biti preveč pisnega gradiva, podnapisi morajo biti jasni)
- o na eni strani mora razstava podajati znanje, na drugi strani doživetje
- o tudi stalne razstave je potrebno osveževati
- o večina stalnih razstav ima tudi katalog s fotografijami
- o njen namen je vzpodbujanje zavesti in spoštovanja do preteklosti → vzbujanje skrbi za ohranjanje dediščine
 - spodbujajo izkušnje, usode ljudi iz preteklosti
 - vodstvo po segmentih razstave ali po celi razstavi
 - delavnice za otroke in odrasle
 - v muzejih lahko potekajo tudi različni kulturno-razvedrilni dogodki
- muzejske razstave so spomenik, sredstvo, ki je usmerjeno na velike skupine, javnosti
- ima namen posredovati informacije, ideje in čustva v zvezi z materialnimi dokazi o ljudeh in njihovi okolici
- to počnejo v glavnem s pomočjo vizualnih sredstev in muzejskega prostorskega oblikovanja
- vsaka razstava pokriva določeno temo, ki se deli na dejavno in podrejeno temo
- vsaka razstava je interdisciplinarni posel
- po Meetru ločimo sedem faz
 - o preliminarna faza
 - določi se temo, ciljne skupine, učinek in smoter razstave
 - o pripravljalna faza
 - formiranje problema, raziskave o tematiki, priprava scenarija
 - o faza finalizacije
 - dokončen izbor predmetov, pisanje besedil, načrt promocij, dejavnosti
 - o faza izvedbe
 - postavitve razstave
 - o faza odprtja razstave
 - za obiskovalce, pomembno je anketiranje obiskovalcev → evalviranje
 - o faza odstranitve oz. zaključna funkcija
 - o faza ovrednotenja
 - lahko prinese določene uspehe

Tipologija občasnih razstav

- način priprave se v določeni meri pokriva s pripravo stalne razstave
- so lahko provokativne, ponujajo več odgovorov
- lahko so dodatek k stalni razstavi
- spekter dela, ki ga predstavlja, je zelo širok
- v muzej lahko privabi več obiskovalcev kot stalna razstava
- načini predstavitve so lahko bolj sodobni, eksperimentalni
- v zadnjem času razširjajo tematske razstave
 - o sodelujejo različni muzeji
 - o zgodovina tematskih razstav je zelo dolga
 - o povezujejo se s svetovnimi razstavami
 - o vzporedno z razvojem teh je povezan razvoj razstavljanja
- situacijske razstave
 - o razstave primarnih izkušenj

- o pojavljajo se zlasti v prirodoslovnih muzejih, posnemajo biološki svet, tehnični muzeji, ambientalni prostori (ambient postavi obiskovalca v čas)
- taksonometrijske razstave
 - o pokazati želijo, kar je največ mogoče
 - o razstava je linearna, predmeti so osamljeni, iztrgani iz konteksta
 - o vsi predmeti so med seboj enakopravni
 - o gre za abstraktno objektivnost – predmeti so pač tam
- evokativne razstave
 - o oživljanje dežele, stila časa
 - o muzej je kulisa
- didaktične razstave
 - o skušajo učiti, pogosto dosežejo ravno nasprotno

Kenneth Hudson: muzeji in razstave, ki so prijazni do obiskovalcev (Muzeoforum 92/93)

- muzeji so lahko
 - o psihološko hladni – podajo le eksponate, obiskovalci so naključni in vredni pomilovanja
 - o psihološko topli – prijazni obiskovalci, skušajo ustvariti prijetno vzdušje, imajo šest temeljnih značilnosti
 - svoboda – brezskrbno raziskovanje obiskovalcev po muzeju
 - muzej ni šola – preverjanje znanja ni zaželeno
 - prijaznost delavcev
 - prostor oz. okolje, kjer se človek lahko spočije – skrb za telesno udobje
 - občutek majhnosti
 - lasten slog muzeja – naj se ozirajo po načinu butika in ne blagovnice
 - primer: razstava o kruhu v Švici, ki po mnenju Hudsona deluje na srce, nos, želodec in je zato ena najboljših razstav na sveetu
- ključna oseba za vsak muzej je njegov direktor, od katerega je odvisna uspešnost muzeja
 - o primer je muzej v Alti na Norveškem, kjer so s prihodom novega direktorja l.1991 začeli črpati več finančnih sredstev, obogatili program
- pomembna je jasna in trdna identiteta muzeja, obiskovalci so glavno vodilo ustvarjanja razstav in nasploh muzejev
- European Museum Forum
 - o ustanovi ga Kennet Hudson, podeljuje nagrado E.M. of the year

Nove oblike muzejske prakse

- l.1891 je Arthur Hazelius postavil prvi muzej na prostem
 - o s tem je muzejska praksa načela prvo vprašanje zaščite okolja na prostem → ne samo predmetov, temveč tudi okolja, v katerem so živeli
 - o postavljalec te razstave je v posebnem predelu Stockholma izbral stavbe, jih prenesel na novo lokacijo in jih zaščitil
 - o pojavljajo se problemi pri preseljevanju zgradb/okolja na novo lokacijo
 - o ta del, Skansen, se deli na podeželski in mestni del
- pri nas je tak primer muzej v Rogatcu → ohranjeno avtentično okolje štajerske kmetije, različnih gospodarskih poslopij (sredina 19/20 stoletje)
 - o črna kuhinja, svinjski hlev, trgovina na drobno, čebelarna, kovačnica

- o pri nas je določeno, da se muzeji na prostem locirajo v svojem pristnem okolju – npr. kraška hiša na Krasu
- ekomuzej
 - o 70. leta v Franciji, Georg Henri Riviere – dediščine se varuje v svojem izvornem okolju
 - o ideja se od tam preseli še drugam, vplivi vidni predvsem v Kanadi, zadnje čase tudi v Latinski Ameriki
 - o pomen ekomuzeja je v tem, da se ljudje odločijo, da bodo varovali svoje okolje
 - o je institucija, ki varuje in izrablja okolje za razvoj odnosa do dediščine
 - o pri nas Sečoveljske soline
 - s sponzorsko pomočjo prikazovanje inventarja in človeka v solinah
 - ohranjanje načina življenja in dela v določenem okolju, obdobju
 - o ohranjanje nacionalnih parkov
 - seznanjajo z naravno dediščino s pohodi po različnih poteh
 - pri nas Škocjanske jame, ki so vpisane v Unesco, tja se je skušala vpisati tudi bolnica Franja (ni uspelo, ker zahteva originalno ohranjen izdelek/znamenitost)
 - različna arheološka najdišča
 - na Danskem imajo počitnice v okolju iz bronaste dobe, enak način življenja)
 - o otroški muzeji
 - približajo svoje delo otrokom različnih starosti
 - ob različnih temah ponujajo tudi muzejska doživetja s ciljem spodbujati vsa čutila
 - za svoje delo je l. 1996 Hermanov brlog v Celju dobil Valvasorjevo nagrado; takrat je bila direktorica muzeja Andreja Rihter
- zagrebški muzeolog dr. Tomislav Šola je področje muzeologije razširil in uvedel izraz heritologija → varovanje celotne dediščine, v strokovnih krogih se izraz ni uveljavil
- Skupnost muzejev Slovenije (SMS) – 63 muzejev
 - o več oddelkov (pedagogi, konzervatorji, tehnični oddelek, sekcija muzejskih fotografov, dokumentaristi – njihova naloga je, da popišejo predmete muzejev in zbiralcev ter jih vpišejo v register premične kulturne dediščine → pomagajo zasebnim muzejem)
 - o organizira bienalno (na dve leti) muzejski sejem
 - lastno izražanje/tečaji
 - o omogoča muzejskim delavcem obiskovanje simpozijev, muzejev, razstav,
 - o vključuje muzeje kot institucije
- strokovni delavci se združujejo v SMD – Slovensko muzejsko društvo, ustanovljeno l. 1939
 - o društvo podeljuje Valvasorjevo nagrado, organizira zborovanje SMD
 - o organizira muzeoforume (mednarodno sodelovanje in zbor strokovnih delavcev)
- pedagoški programi
 - o strokovno vodstvo
 - o ure pravljic
 - o muzejske delavnice (etnološke, umetnostno zgodovinske, arheološke, tehnični, slikarske, kiparske, naravoslovne, likovne aktivnosti)
 - o strokovno vodstvo po predstavah
 - o glasbeni večer

- o gledališka predavanja
- o zabavni kvizi
- ➔ vse to je namenjeno določenim starostnim skupinam
- Ljubljanski muzej
 - o ogled ostankov Emone, sobe Ivana Cankarja, arheološki peskovnik, sestavljanje mozaika
- Narodna galerija
 - o stalna razstava slovenske/evropske umetnosti
 - o podelitev nagrad za najprizadevnejše obiskovalce galerije
 - o Pozdravljen, Ciciban!, Odkrivajmo in raziskujmo, delavnice med počitnicami
 - o iskanje upodobljenih predmetov
- muzej v Celju
 - o učne ure z delovnimi zvezki
 - o izbirne vsebine (dediščina obrti)
 - o zgodovinski kviz
 - o muzejske delavnice (navezujejo se na posamezne letne čase)
 - o družbeno-naravoslovni-tehnični dnevi
 - o delavnica: Dotakni se me in mi povej, kaj sem
 - o Hermanov abonma
 - o slaščičarna in kavarna, kjer se lahko praznuje rojstne dni
 - o stalna postavitev Hermanov brlog, Pelikanov atelje, Stari pisnik, Slovenska zobozdravniška zbirka
- muzeji so večinoma posvečeni preteklosti, čeprav nekateri muzeji prikazujejo tudi današnji čas in družbo
 - o sodobni čas skuša (po načelu Unesca izboljšati življenje danes in po svetu)
 - interpretirati družbo
 - izobraževati (čeprav bazirajo na znanstveni snovi)
 - približati obiskovalcem, ki so večinoma intelektualci
 - z vzburjanjem pozitivnih čustev se jih trudijo priučiti aktivnega odnosa za varovanje kulturne dediščine (K.Hudson)
 - izhodišča
 - kreativnost
 - interpretacija
 - identiteta

Razlike med tradicionalnimi in sodobnimi muzeji

Tradicionalni

- usmerjeni k predmetu
- analitični
- usmerjeni v preteklost
- racionalni
- znanstveni
- svečani
- dokončni
- z dokončanimi definicijami
- pozitivistični (samo predstavlja, ne

Sodobni

- usmerjen h konceptu
- sintetičen
- usmerjen v prihodnost
- emocionalen
- popularen
- sproščujoč
- odprt
- z odprtimi definicijami
- sproža vprašanja, odgovore

- spodbuja komunikacije)
 - specializirani
 - predmeti govorijo sami zase
 - zadovolji se z esteticizmom
 - tradicija znanja
 - širjenje znanja
 - informacija
 - impresiven
 - prestižen
 - v službi vodilnih sil družbe
 - predstavlja raziskave
 - zbira večnost
 - mit originalnega predmeta
 - usmerjen k znanstvenim uporabnikom
 - statičen
 - v dediščini vidi neprecenljivo vrednost
- interdisciplinaren
 - predmeti so izhodišče
 - oblikovanje
 - izmenjava izkušenj in modrosti
 - razumevanje s kreativnostjo
 - komunikacija
 - prijazen
 - skromen
 - služi družbi
 - upošteva raziskave kot osnovo za predstavitev
 - zbira vsakdanjost
 - sprejema nadomestke in dopolnjeno gradivo
 - usmerjen k uporabnosti
 - dinamičen
 - v dediščini vidi kolektivni spomin

Tomislav Šola – Essays on Museums and their theory, l.1997

- pojasnjuje ustanovitev muzejev (tradicionalnih in modernih)
- pri tem se naslanja na druge zgodbe in grško filozofijo, postavi sedem vprašanj, ki se nanašajo na muzeologijo
- *kaj je muzej*
 - o za javnost odprta, nepridobitna ustanova, ki hrani analizirane in predstavitvene predmete, ki pripadajo pretekli kulturni dediščini
 - o vzpostaviti mora odnos z uporabniki
 - o način razširjanja človekovih občutkov na področje kulturne dediščine in pametnega ter harmoničnega razvoja okolja
- *kakšna je vloga muzeja v sodobni družbi*
 - o ohraniti kulturno dediščino, spodbujati in razvijati, ohranjati dostojanstvo in bogastvo v različnosti, mesta stalne kontemplacije in vprašanj, pravilno interpretiranje narave in družbe
- *kaj je najpomembnejša funkcija muzeja*
 - o komunikacija z družbo, da spozna družbene probleme, jih razloži, vloga svetovalca v sodobni družbi
 - o znanstvene rezultate predstavi v sodobni obliki
- *čigava last je muzej*
 - o v skladu z demokratičnimi principi se danes s spoštovanjem in sledenjem etičnih principov, ki skuša doseči visoke komunikacijske, tehnične, etične standarde, skuša služiti družbi
- *kaj je muzeologija in zakaj jo potrebujemo*
 - o usmeritev k interdisciplinarnemu delu s pomočjo znanstvenih disciplin, ne samo predstavljanje znanja, ampak tudi neko vrsto »modrosti«
- *kako bi opisali muzeologa*

- o pri nas še ni poklica muzeologa, je kustos, ki postavlja besede, zamisli, vprašanja obiskovalcu
- o je strokovnjak v vsaj eni panogi, razume tako koncept dediščine in idejo muzeja
- o pomembna je kreativnost, inteligenca
- o zanima se tudi za dediščino izven muzeja
- kaj bi želeli spremeniti v muzejskih ustanovah
 - o etika muzejskega dela je še vedno na stopnji lepega vedenja, muzeologi so premalo upoštevani

Kritika muzejev in muzejskih razstav

- sodobni razstavljalci naj bi opuščali znanstveno komunikacijo z obiskovalci
- muzeji naj bi bili
 - o ogledalo življenja
 - o varuhi, zaščitniki in raziskovalci predmetov in kulturne dediščine
 - o borci proti izgubi identitete
 - o prenašalci kulture
- dobri muzeji so družbeno potrebni
 - o zgodovina ni le ilustrirana, temveč jo ustvarjajo in dokumentirajo
 - o usmerjeni so v prihodnost
 - o delujejo v dobro družb in ekonomskega razvoja
 - o družbeno spreminjanje, rekonstrukcija → ustvarjanje novega, kulturne dediščine
 - o vključevanje tradicije v vsakdanje življenje
- konec 80.let muzejski bum, pojav odličnih muzejev
- največja moč je v tehnologiji, ki vpliva na spominjanje, in komunikaciji → medij predmete uporablja tako, da ti prinašajo svoje individualno sporočilo → lastna in prepoznavna govorica
- kritika slovenskega prostora
 - o kritike na tem območju pravzaprav ni, ker jo nihče ne dela
 - o kritika mora biti konstruktivna (prednosti, slabosti, predlogi)
 - o tudi na prostoru Avstrije ni kritike muzejskih razstav, ker ji razstavljalci niso naklonjeni
 - o ocenjevalci navadno niso zaposleni v muzejih
- dober namen ima ocenjevalna skupina EMIJA – nagrajujejo razstavljalce, omejujev Evropa

Nagrajene razstave v 90.letih 20.stoletja pri nas

- nagrade Valvasorja podeljujejo od 70.let 20.stoletja dalje za življenjsko delo v muzejih, uspešne oziroma za izstopajoče razstave
 - o obravnavajo se samo razstave, ki se prijavijo na razpis
- l.1991 – Kobariški muzej → l.1993 nagrada sveta EVR in arheološkega muzeja v Carigradu → o tem odločajo člani EMIJE
 - o prevzelo jih je njegovo sporočilo, nastane zaradi zanimanja domačinov, se zavedajo svoje preteklosti

- o nagrada za prvo svetovno vojno → s to razstavo muzej posega na širši svetovni prostor
- o spremeni pogled na zgodovino vojskovanja
- o sporočilo: prekleta vojna
- Pismo brez pisave
 - o arheologija v prvih stoletjih krščanstva na Slovenskem
 - o rekonstrukcija dveh cerkvenih objektov
- Kam so vsi pastirji šli
 - o raziskovanje ovčereje na Pivškem
 - o postavljena na izvirnem področju
 - o delovanje na čutila
 - o omogočeno predenje na statvah
- stalna razstava Tobačne v Ljubljani
 - o muzej ima več kot 500 predmetov
 - o rekonstrukcija dela, načina življenja delavcev
- Srečanje z jutrovim(?) na Ptujskem gradu
 - o Turki od sr. Azije do Dunaja
 - o turberije (27 slik), so najstarejše v Evropi
- razstava Prosim, dotikajte se muzejskih predmetov
 - o gre za večinoma originalne predmete, dragoceni so nameščeni s kopijami
 - o legende in napisi so v Brailovi pisavi
- razstava o Obletnici potresa v Ljubljani l.1995
 - o v Narodni galeriji
 - o manjša simulacija potresa
 - o razstavijo večinoma posnetke in slike predmetov
 - o edina nagrajena galerijska razstava (!)
- l.1995(6?) nagrajen Hermanov brlog, otroški muzej
- Rifnik in njegovi zaklad, arheološka razstava
- Razstava pokrajinskega muzeja v MS, l.1999
 - o moto: spoznanje in priznanje identitete prekmurskih muzejev
 - o hodnik čustev za uvajanje v razstavo
- Muzej premogovništva v Velenju
 - o povezava s še delujočim premogovnikom v Velenju
 - o razstava v avtentičnem okolju